

Egyes szám ára 40 korona.

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1923.

V. ÉVFOLYAM, 108 SZÁM.

KEDD, MÁJUS 15.

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 600 korona.
Egy negyedévre 1800 kor.

EGYES SZÁM ÁRA 40 KORONA.

Kapható az összes dohánytözedékben
és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

Az ipartestületi elnökválasztás

ténye elég nagy fontosságú dolog ahhoz, hogy vezető helyen is foglalkozzunk vele. Debreczen város iparának híre és érdeme messze századokra nyulik vissza. A város tősgyökeres polgársága előszóval művelte a kézműipari ágakat. A városi polgárság, mint értelmes, törekvő, szorgalmas osztály, a mezőgazdaság mellett felkarolta az ipart is. Már századokkal ezelőtt szakított azzal az előítélettel, amely, elég okatlanul, az ipari foglalkozásokat alacsony helyre degradálta.

Debreczen város polgársága büszke volt az iparára s a debreczeni iparos büszke a maga szakmájára. A céhek rendszerében valóságos ipari arisztokrácia fejlődött ki s az idők folyamán egyes iparágak élére valóságos iparos dinasztiák kerültek.

Mint a mezőgazdasági kultúrának, úgy az ipari kultúrának is istápjá, emeltyűje volt a kollégium, amely a tudomány fátylának fényével bevilágította a polgárság munkájának minden ágazatába. A kollégium növendékei közül kerültek ki azok az iparosok, akik az ipart a tudomány segítségével művészetté emelték s a debreczeni iparművészetnek tekintélyt biztosítottak az ország határain túl is.

A munkaegyesítés idején az előző századokban az iparosok egyuttal kereskedők is voltak, akik áruikkal beutazták az országot, elmentek külföldre is és fel merték venni a versenyt a német iparral a lipseai vásárokon is.

Igy jutottak bele a debreczeni iparosok a nyugati eszméramlatok sodrába s a szabad eszmék vívmányait így hozták és plántálták átál Debreczen falai közé. Ők hozták a reformáció ígét is, amelyekkel aztán a magyar nemzeti műveltség világító tornyává tették a Nagytemplomot és a Kollégiumot.

A debreczeni iparosság ma is hű ősei hagyományaihoz. Nem kis jelentőségű tehát egy ilyen testület kebelében lefolyó elnökválasztás és nem kis méltóság ilyen testületben az elnöki állás.

Debreczen iparos osztályára úgy városi, mint országos vonatkozásban nagy feladatok várnak. Eme nagy feladatokat csak a mult tisztas hagyományainak ápolása mellett, benső egyetértéssel, békességgel, a politikai és felekezeti ellentéteket teljes kiküszöbölésével lesz képes teljesíteni.

Németh Aladárnak, az új ipartestületi elnöknek egyénisége, széles látóköre, műveltsége, ifjú korának dacára is gazdag tapasztalati készsége, multjának tényei biztosítékot nyújtanak arra, hogy a debreczeni iparosság feladatának, hivatásának magaslatán megmarad.

Nincs elvi kifogás Magyarország kivánsága ellen.

Budapest, május 14. Bethlen I. gróf tárgyalásairól az Echo De Parisien a következőket írja:

Bethlen István gróf magyar miniszterelnök újból megkezdte tárgyalásait a francia kormányval. Bethlen, mint ismeretes, a jövőteli bizottságnál a trianoni béke-

szereződésen alapuló zálogjogok lefűggesztését kéri.

Anglia és Olaszország el vannak határozva hogy Magyarország nak ezt a kivánságát teljesítik. — Elvi kifogás általában nem igen hangzik el a magyar kivánság ellen, semmiféle oldalról.

Holnap lesz a döntés a magyar jóvátétel kérdésében

Budapest, május 14. Nagy érdeklődéssel tekint az egész magyar politikai világ a jóvátételi bizottság holnapi ülése elé, amelyen véglegesen eldől, hogy a jóvátételi bizottság az angol—olasz, vagy a francia—kiszentente tervet fogadja-e el? Kállay Tibor pénzügyminiszter ezért maradt Párisban, hogy ott a döntést bevárja.

Dr. Baltazár Dezső püspök a sárrétudvari harangavatáson

Szép, felemelő ünneplésben volt ismét része dr. Baltazár Dezső református püspöknek. Az a nagy népszerűség, mely a Tiszántul református püspököt körül veszi, — impozánsan nyilatkozott meg vasárnap a sárrétudvari harangavatáson. Baltazár Dezső püspök meg jelenésével el tudja büvölni a népet, szereti a népet, minthogy ő is szereti a föld népet s egymástól nem tudja elidegeníteni a kutmérgezések semmi erőlködése sem.

Sárrétudvari módos bihari község. Híveinek önkéntes adakozása a háboruba elvitt harangját újjal pótolta. Buzgó lelkése: Nagy Ferenc, midőn pótolta a háboru rombolásait, apostoli munkájának betetőzésére ünnepélyes keretek közt felavatta az új harangot és ez ünnepélyre meghívta dr. Baltazár Dezső püspököt is. Dr. Baltazár Dezső püspök titkárával: Futó Andrással jelent meg az ünnepségen. Fogadtatása egyházihoz méltó, pompás volt, a nép lelke nyilatkozott meg és ragaszkodását rakta a püspök elé. A püspökkladányi állomáson az egyház gondnoká Kócsi Dániel lelkészrel felvirágozott fogatokkal várták a püspököt. Sárrétudvari határában Tózsér Lajos főbíró az előjárósággal és a község lovasbandériumával fogadta a püspököt s üdvözölte abból az alkalomból, hogy a főpásztor a község határára lépett.

Szép lovasbandérium között, — hatalmas kocsisortól kísérve vonult be a püspök gyönyörű diadal kapun, mozsarak zugása közt Udvariha a templom elé, hol a község apraja-nagyja ünnepi ruhában öltözve várta. A hívek nevében

Nagy Ferenc, a község költői lelkű, világlátott lelkése üdvözölte a püspököt.

A zsutolásig megtelt templomban az istentisztelet Kozma Zsigmond lelkész imájával kezdődött. Utána dr. Baltazár Dezső püspök mondott hatalmas prédikációt. Az istentisztelet a helybeii tisztán földműves férfiakból és fiukból álló dalárda gyönyörű szép és precíz éneke nyitotta meg, melyet Vida György kántor pompásan dirigált. Az istentisztelet végeztével a templomkertben levő hősök emlékéhez vonult a nép és szép kis ünnepség keretében áldozott a 157 elesett hős emlékének. Az ünnepi beszédet Szabó József bárándi lelkész tartotta. Egy kis hadiárva fiu és leány elszavolta Nagy Ferenc lelkész könnyekig megindító alkalmi költeményét. A presbyteri diszgyűlésen a lelkész beszámolt az egyház anyagi és erkölcsi állapotáról. A püspök válaszában erőteljesen mutatott rá a belmisszió különböző ágazatára s felhívta a presbyteriumot a lelkész támogatására.

Az üdvözlések sorát az egyházmegye nyitotta meg. Szabó József üdvözölte a püspököt. A helybeli nőegylet nevében Kócsi Dánielné, a tantestület nevében Bodnár Károly tanító, az Ipartestület nevében Orbán Ferenc, a református énekkar nevében Kerekes Lajos, az ifjusági egyesület nevében Kiss Kálmán üdvözölte a püspököt, aki az üdvözlésekre szeretettel válaszolt.

Délben az Olvasó-körben közbéd volt. A nagyszámu felköszöntő közül Szabó József a püspököt, a püspök a sárrétudvari

derék református híveket köszöntötte fel. Délután nagyon szépen sikerült templomi ünnepség volt. Nagy Márton szerepi lelkész imája után, Kozma Zsigmond bihar-nagybajomi lelkész dr. Szuhay Benedek „Istenért és hazáért” c. gyönyörű szép melodrááját adta elő. Kozma Pál orgonakiséréte mellett, Lítteczky századosné pedig néhány szép énekben pompás hanganyagát ragyogtatta. A helyi énekkar pompás éneke zárta be az ünnepséget.

Este a püspök visszatért Debreczenbe.

Ellenzéki képviselők beszámolója.

Vasárnap több ellenzéki képviselő beszámolót tartott a vidéken.

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartotta meg beszámolóját Monoron Pakots József a kerület nemzetgyűlési képviselője. Másfélórás beszédben számolt be a parlament működéséről. Kijelentette, hogy az ország mai súlyos helyzetében mérsékelni kell a kritika hangját. A miniszterelnök külföldi utját aggodással és reménységgel kísérik és főképen azt hiszik, — hogy hazatérésük után le fogják vonni a külföldön tapasztalt tanulságait és igyekezni fognak teret nyitni ebben az országban a demokráciának.

Beszélt Pakots a földbirtokreformról, amelyet mai formájában nem tart kielégítőnek, majd élesen kritizálta a kormány helytelen építkezési politikáját, amelynek folytán sok ezer ember ma is hájléktalan és vagonlakó. Szóvártette a közelmultban történt bombamerényleteket is.

Rákospalotán Fábán Béla mondott beszámoló beszédét, több mint háromezer főnyi tömeg előtt.

Az egykori ébredő postások és vasutasok most csendben vegyültek el a kereskedők, iparosok és munkások között és figyelemmel hallgatták Fábán Béla beszédét. Negyedi Szabó Béla megnyitó beszéde után Fábán Béla végigvonnult az aktuális politika minden kérdésén, rámutatott arra, hogy a terhek sokasága a városi polgárságon, a kereskedőkön és iparosokon van, míg a nagybirtok ma is privilégiumokat élvez. Hosszan beszélt a tisztviselőkérdésről.

— Elsőrendű közérdek — mondotta, — hogy a tisztviselők fizetési kérdését rendezzék. A tisztviselői kar morális érzékének megtartása létérdeke az országnak. — mert csak úgy tudjuk fentartani kuturnívónkat a szomszédos államok felett, ha a köztisztviselőket nem engedjük elbalkánizálódni.

Pesthidegkúton vasárnap mondott beszámoló beszédét Baross János, a pilisvörösvári kerület nemzetgyűlési képviselője is választói előtt. A gyűlésen megjelent Szilágyi Lajos is. Baross János

főhént külpolitikai kérdésekkel foglalkozott. Kifejtette, hogy az egész magyar nemzet békét akar és nem gondol kalandokra. Minden erővel igyekszünk azonban megvédeni legalább azokat a jogainkat, amelyeket a trianoni szerződés biztosít nekünk. Eppen ezért minden jóvátételi fizetésnek ellene van, addig, míg jogainkat volt ellenségeink nem tartják tiszteltben.

Ezután a tisztviselőkérdésről beszélt és követelte, hogy az utódállamok ne üldözzék ki a magyar tisztviselőket. Baross János után Szilágyi Lajos szólalt fel. A társadalmi béke és a belső egység szükségességét hangoztatta, majd szociális reformok megvalósítását sürgette. E reformokkal szemben a munkásságnak kötelessége hazafias magatartást tanusítani.

A szociáldemokrata-párt is rendezett népgyűlést vasárnap délelőtt Nyergesujfalun, ahol nagy tömeg hallgatta végig Peyer Károlynak, a kerület nemzetgyűlési képviselőjének beszámoló beszédét. Peyer a miniszterelnök külföldi utazásáról beszélt. Véleménye szerint a miniszterelnök a külföldön látni fogja, hogy az eddigi magyar kormányzati módszerekkel nem lehet eredményt elérni és ha tapasztalataiból a megfelelő tanulságokat levonja, úgy az országnak nagy hasznára lesz.

Ha továbbra is kivételes rendszabályokkal és reakciós intézkedésekkel akarnak kormányozni az országot, a munkásság a legelősebb harcot fogja lefolytatni a kormányzati rendszer ellen. Ezután még Györki Imre és Szeder Ferenc nemzetgyűlési képviselők szólaltak fel.

Az ellenzék tárgyalása a kormánnyal a tisztviselők helyzetének javításáról.

Budapest, május 14. Az a parlamenti akció, amelynek célja a közalkalmazottak fizetésének rendezése, szerdán új fázishoz érkezik, amikor is a polgári ellenzék megbízottai felkeresik a helyettes miniszterelnököt, Walkó Lajos kereskedelemügyi minisztert és két miniszter jelenlétében tárgyalnak a problémáról. A pénzügyminiszter Jakabffy Károlytól államtitkár és Jakabffy miniszteri tanácsos is megjelennek a tanácskozáson. Az akcióban résztvevő képviselők csütörtökön délután öt órakor a képviselőház egyik termében ülést tartanak, amikor a tanácskozásról informálják a képviselőket a delegátusok és a további részleteket beszélnek meg.

A buza ára.

Budapest, május 14. A terménytőzsde zárata a következő volt: A mai terménytőzsdén nagyjából változatlan árak mellett, különösen búzában élénk üzlet fejlődött ki. A vidéki malmok nagy tételeket vásároltak és ugyyszólván az összes felajánlott árut felvették. Budapesti árban azonban egyáltalán nem volt üzlet, a fővárosi malomkattell nem vásárolt, a rozs valamivel gyengébb és lanyhább volt, a zab, tengeri tartott, korpa üzletellen.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 24750—25000, egyébként 24500—750, 78 kilós tiszavidéki 25000—500, egyébként 24750—25000, rozs 15500—750, tak. árpa 15000—500, sörárpa 17000—18000, — zab 17—17500, tengeri 15—16000, — korpa 7400—500.

Németh Aladár az Ipartestület elnöke.

Egyhangú lelkesedéssel választotta meg a közgyűlés.

Debreczen iparosai vasárnap d. e. tartották meg elnökválasztó közgyűlésüket. A nagyfontosságú gyűlésre az iparosok teljes számában felvonultak.

Az Ipartestület dísztermében zsűfoglalásig megtöltött tagok egyhangú lelkesedéssel választották meg az Ipartestület elnökévé Németh Aladárt, az Arany Bika-szálló Részvénytársaság igazgatóját.

Az imponáns közgyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Harsányi Imre dr., az iparhatóság vezetője, 10 órakor nyitotta meg a gyűlést, üdvözölve a nagyszámban megjelenteket és kérte az elnökjelölő-bizottságot, hogy terjessze a közgyűlés elé javaslatát. Varjassy Imre az elnökjelölő-bizottság nevében bejelentette, hogy az Ipartestület elnöki tisztiségére a legalkalmasabbnak Németh Aladárt, az Arany Bika-szálló Részvénytárs. igazgatóját tartják. A közgyűlés nagy éljenzéssel fogadta a javaslatot és egyhangúlag választotta elnökévé. A választás után Varjassy Imre vezetésével egy öttagú bizottság hívta meg a gyűlésre Németh Aladárt, akit, mikor a terembe lépett, percekig éljenzett a közgyűlés. A lelkes ünneplés lecsillapultával Harsányi Imre dr., mint hatósági biztos, megleghangu beszédben üdvözölte az új elnököt és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a debreczeni iparosok a fontos tisztségre a legméltóbb embert választották meg.

Az elnöki tisztiséget Németh A. hosszabb, gondolatokban gazdag beszéddel foglalta el. Beszédében hangsúlyozta, hogy

az iparos társadalomnak sohasem volt olyan nagy szüksége az összetartásra, mint a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyokban.

Az összetartás adja meg az erőt ahhoz, hogy a váltásos idöket túljeljük. Az iparosoknak az Ipartestületben nem szabad politizálni, mert

az együttműködést csakis a politikai és felekezeti kérdések teljes kikapcsolásával lehet elérni.

Hangsúlyozta még annak a fontosságát, hogy az iparosoknak együtt kell dolgozni a kereskedőkkel és a gazdatársadalommal, mert az iparosokra és az egész országra is káros, ha nincs meg az együtt munkálkodás és ellentétek támadnak a társadalmi rétegekben. Hosszasabban fejtegette még a debreczeni iparágak helyzetét, különösen az építőipar válságát és rámutatott az orvoslandó sérelmekre. Beszéde végén megköszönve a bizalmat, ígérte, hogy minden erejével elősegíti az iparosok érdekeit és meg fog mindenben felelni a bizalomnak. A gyűlés lelkes éljenzéssel fogadta és sokáig ünnepelte.

Az új elnököt Radó Rezső dr. kamarai titkár és Czippott György dr., az Ipartestület ügyésze és mások melegen üdvözölték.

A közgyűlés ezután az előjárósági tagokat választotta meg.

Rendes tagok: Ifj. Szendrey Sándor ács, Kósa Géza ács, Bessenyei Gyula asztalos, Weszely Antal bádogos, Bobák Gábor és Fitori Ambrus cipész, Sági István, Szabó Gábor és Mester Lajos eszmadia, Fuchs H. Imre borbély-fodrász, Sántha Károly cukrász, Forgács István órás, Burg Izsó fényképész, Zelinger Ede festő, Balogh Lajos fogtechnikus, Szücs Béla hentes, Gulyás József kőműves, Szabó Bálint kisebb kőműves, Szabó József kerékgyártó, Varjassy Imre kovács, Szabó József kárpitós, Király Imre lakatos, Mándoky Ferenc rézműves, id. Varga Imre mészáros, Pollák Ignác villanyszerelő, Asztalos István piniér, Marx János sütő, Mayer Ferenc és Csorba János férfiszabó, Darvas Béla nőiszabó, Nemes Károly szijgyártó, Kovács József timár, Végh Gyula szücs, Kemény János vendéglős, Krísch Károly kályhás, Sarkadi Dezső kefécs, Turi Sándor cipőfelső-részkesztő.

Póttagok: Bálint József asztalos, Emerich Vilmos szerelő, Kovács József cipész, Marozsán György és Ladányi Sándor eszmadia, Bíró János borbély, Pintér Gusztáv aranyműves, Berger József szobafestő, Medgyaszay József hentes, Szodray Ferenc kőműves, Riesz Miklós kocsigyáros, Fekete László géplakatos Szabó Mihály szappanos, Tiszai Lajos férfiszabó, Bardóc Ignác nőiszabó, Molnár János kötélverő, Kiss Lajos timár, Lókody Sándor vendéglős.

Számvizsgálókul megválasztottak: Poroszlay László vezérigazgató, Varjassy Gyula és Tóvölgyi Béla.

Női kalap alakítások

a legújabb formákra gyorsan és pontosan készülnek

Széli Gergelynél,

Debreczen, Piac-utca 63. — Telefonszám 11-11.

DR. REX féle

EUCALYPTUS

fogszappan dobozban, fogkrém tubusban

jól habzó kellemes ízű higiénikus készítmény, a fogakat fehéríti és konzerválja.

Kapható Drogueriákban és illatszertárakban. ooo

A tavaszi divatkesztyűk

elkészültek, minden kivitelben kaphatók

Schön Sándornál,

Debreczen, Piac-utca 14. szám, Csapó-utca sarok.

Bethlen elutazott Rómába.

Páris, május 14. Bethlen István gróf miniszterelnök Khuen-Hédervary Sándor követtségi tanácsossal vasárnap este a Lyoni pályaudvarról Rómába utazott. A miniszterelnök elutazásánál megjelent Korányi Frigyes párisi magyar követ, a követtség teljes személyzetével. Kállay pénzügyminiszter még bevárja a jóvátételi bizottság keddi ülését és valószínűleg szerdán utazik el. (MTI.)

A kormány a buza árán akarja megkezdeni a drágaság letörését.

Budapest, május 14. Bud János közlelmmezési miniszter holnap a drágasági bizottság ülésén részletesen kifejti ama kormányzati intézkedéseket, amelyekkel a kormány meg akarja fékezni a drágaságot. A közlelmmezési miniszter tudvalevően a drágasági bizottság legutóbb tartott ülésén ígérte tett arra, hogy a legközelebbi ülésen már abban a helyzetben lesz, hogy a kormány részletes programjáról nyilatkozzék.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják e nyilatkozatot s arra számítanak, hogy a kormány végre erélyes intézkedésekhez nyúl, mert a drágaság tombolása arra kényszeríti a kormányt, hogy utját állja a további áremelkedéseknek. A drágaság megszüntetéséhez az ut a buza árán át vezet s az intézkedéseket a buza árának leszorításával kell kezdeni.

A korona 0·10½

Zürich, május 14. Berlin 0.0119, Hollandia 217 és háromnegyed, Newyork 5.56, London 25.69, Páris 36.80, Milano 27.—, Prága 16.52 és fél, Budapest 0.10 és fél, Belgrád 5.80, Varsó 0.0116, Bécs 0.0078, Szófia 4.45.

Zürich, május 14. (Esti forgalom). Berlin 0.0125, Newyork 5.5475, London 25.65, Páris 36.80, Milano 27.2250 Prága 16.52 és fél, Budapest 0.10 és fél, Belgrád 5.80, Bécs 0.0078, osztrák bélyegzett 0.007825.

A devizaközpont árfolyamai:

Egy darab	Péni (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	5255 K	5405 K
Angol font	24500 K	24800 K
Hollandi forint	2917 K	2107 K
Francia frank	350 K	360 K
Svajc frank	950 K	980 K
Léa	42 K	44 K
Cseh korona	155½ K	161½ K
Lét	24½ K	27 K
Ltra	260 K	270 K
Dinár	56 K	57 K
Német márká	0·13 K	0·15 K
Lengyel márká	0·118 K	0·13 K
Osztrák korona	0·074 K	0·077 K
Napoleon arany	19000 K	— K
Dán korona	982 K	1012 K
Norvég korona	870 K	900 K
Svéd korona	1391 K	1441 K
Belga frank	295 K	305 K

Élénk kereslet a sertésvásáron.

A tegnapi debreczeni sertésvásáron a kövérpiacra mintegy 300 darab sertést hajtottak föl. Az árak a következők: Vásári prima sertés 1200—1250 korona, közepes 1100—1200 korona, silány 1000—1100 korona kilónként élősulyban. A kereslet nagy, a vásár élénk volt.

A soványpiacon a felhajtás közepes volt. Árak a következők: hizónak való sertés 1000—1400 korona kilónként élősulyban, jobb koca 130—150,000 korona, egy pár három hónapos, tartani való malac 50—60,000 korona.

A kereslet is nagy volt.

Néhány szó a lakásuzsoráról.

A legutóbb megjelent lakásrendelet — mint az egy új közérdekű rendelkezés életbe lépésétől rendszerint bekövetkezik — tárgyat képezi a mindennapi szóbeszédnek és erről legtöbbször — akár bérbeadó, akár bérlő az illető — a méltatlankodás hangján nyilatkoznak.

Egy olyan bonyolult kérdés megoldása, mint amilyen a mai inséges viszonyok között a lakásügy — valószínűleg akkor jó, ha az az érdekelte felek számára nem biztosít különösebb előnyöket a másik fél rovására. A rendelet legüdvösebb pontja a visszaélésekre vonatkozó büntető rendelkezéseket tartalmazza, amely a 12-ik órában jött és amelynek célja annak a lehetőségét kizárni, hogy éppen a legszükségesebb és a létkérdéssel szorosan kapcsolatos „lakás” ne legyen olyan mértékben kiszákmányolható, mint amilyen mértékben volt. Ez eddig rendben volna.

A jó elméleti kidolgozás azonban éppen a kérdés gyökerében, a lakásinségekben talál utköző pontra.

A megszorult helyzetben levő lakásnélküli egyén — még ha nagy megerőltetéssel is — kénytelen áldozatok árán lakást szerezni, mert ott áll háta mögött egy, talán még szorultabb helyzetben levő embertárs, aki képes megvonni szájától az utolsó falatot, hogy tullicitálja őt, mert vagy az Isten szabad ege alatt, vagy pedig egy penészes szükségglakásban sanyalódik. És amikor minden napirenden van, nem esik meg, hogy az említett rendelet alapján valaki orvoslást keresne az illetékes hatóság nál az efféle kiuzsorázások ellen.

Naponta jelennek meg az újságokban hirdetések, amelyek albérlésre adandó lakásokat közölnek és ha elmege oda a jelentkező, úgy nemesak az egész lakás után járó bérösszeget kéri a nyomoruságos butorozott vagy butorozatlan poloskafészékért, hanem különféle természetbeni köveletéssel, buzával, tojással és ki tudná mivel terhelik meg az albérlőt.

Erre azt fogják mondani, hogy az a hibás, aki megfizeti a kívánt bért. Ebben is van némi igazság. De tessék most elképzelni, hogy valakinek lakásra van szüksége és 4-5 helyet bejárva, mindenütt hasonló követelésekkel állnak elő, a 6-ik helyen aztán kénytelen elfogadni a feltételeket, mert a végén nem jut lakáshoz és valamelyik templom lépcsőjén kénytelen majd pihenőre térni. És most a fejelentés módjáról valamit.

Amikor egy átadandó lakás felépítését az új bérlő lefizeti, az rendszerint négyeszműközt, legjobb esetben az illetékes tanu, a házigazda jelenlétében történik, aki természetesen leg szintén részeseül abból. Ha az albérlő a megengedett bérösszeg 15-20-szorosát fizeti a bérbeadónak, az nem fogja a teljes összegéről szóló nyugtát, mint saját ítéletét, aláírni. És ha bizonyítéka lenne is a bérlő, vagy albérlőnél, tessék elképzelni annak a helyzetét, aki a házigazdájának, vagy a vele egy előszobát bíró bérbeadójának a följelentője.

A forgalmi adó életbe lépése óta működnek forgalmi adóellenőrök, a kik kénytelenül szigorral feljelentik még az irni-olvasni nem tudó zsiárust is, ha visszaélést követ el.

Nem lehetne a lakásuzsora ellenőrzésére is néhány megbízható embert hasonló módon felhasználni, a mi valószínűleg igen eredményes orvoslás lenne a lakásuzsora ellen.

És végül az albérlőkhöz, mivel a lakáshivatallak már ugyis mostoha gyermekei lettek: Tessék megpróbálni saját körükben mozgalmat indítani és az albérlőket valami módon nyilvánartani, esetleg néhányan összejönni és egymás támogatásával a visszaéléseket kiküszöbölni. Ha együttesen vitatják meg a kérdéseket és a tulkövetelésekkel szemben minden megtorló eszközt felhasználnak, úgy elérhető lesz, hogy egy IX. rangosztályban lévő tisztviselőnek az albérlőben bírt szobája felémessze javadalmazásának 50-60 %-át.

Az Egyetértés részére előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal.

A debreczeni gazdáknak nem kell a földbirtok novella.

A debreczeni Gazdasági Egyesület választmánya rendkívüli ülést tartott vasárnap délelőtt a Gazdakörben. Jóna István elnök megnyitójában kifejtette, hogy a választmányi ülés összehívását az tette szükségessé, hogy a földmivelügyi kormány teljesítette az Egyesület kívánságát, midőn a tárgyalás alá kerülő törvényjavaslatot észrevételezés végett megküldötte. Ez a törvény, melyet novella néven emlegetnek, Debreczent érinti legjobban, mert itt kis- és középbirtokok vannak és

még az ötven év óta szerzett 100 holdból is el akarják felét venni.

Ugy látszik, az egész novellát csak azért csinálják, mert mindenki érvényesülni akar.

A javaslathoz első sorban Vásáry József szólott, felolvasott memorandumában pontról-pontra mehvve, erősen támadta a novellát. Az egészet felületes egyoldalú munkának tartja, mely sem termelési, sem birtokmegosztási szempontból nem célszerű, de jó politikai érvényesülés elérésére. Ekly József javaslatára elhatározták, hogy az elnökség vezetése alatt egy kisebb bizottságra bízzák a miniszterhez intézendő memorandum kidolgozását. Zöld József városi tanácsos szintén helyteleníti a novellát, mert kiterjeszti a földigénylők számát, holott Debreczenben még az első kategória van összeírva és 8000 embert kell földhöz juttatni. Honnan kap még a többi 7 kategória? Kéri, hogy a novella javaslatot tegyék át a törvényhatósághoz tárgyalás végett.

Dr. Vásáry István tanácsos szerint sem

a gyorsabb eljárás, sem a termelés fokozása nem teszi szükségessé a novellát.

Ez csak egy jelszó, mint régen, amikor azt mondták, hogy mindenkit földhöz kell juttatni. Ha mindenki, aki a hazának áldozatot hoz, ellenszolgáltatást vár a hazától, akkor az állam részvénytársaság lesz és akkor eltemetjük a hazát.

A jelszavak alatt a magántulajdonba minél mélyebben nyulnak be,

azt a hibát követik el, melyért még ma is embereket ítélnék el. A földreformra szükség van. Eddig még semmi sem történt, mert éppen a kötött birtokot nem bán-

tották. Mig Debreczen egész határára rá vetették magukat a szomszéd községek, addig a szomszéd falvakban ezerholdak vannak magánkézen és senki sem bántja. Holott Debreczen város földje 113 ezer ember földje és óriási gazdasági és kulturális érdekek fűződnek hozzá. Világos és határozott utasítást kell adni a választmánnak, hogy véget érre a novellára semmi szükség nincs, vegyék le a napirendről, sőt az eredeti törvényt is bizonyos vonatkozásaiban meg kell szűkíteni. Különösnek találja az erdők kisajátítását közlegetőknek akkor, mikor éppen most hoztak szigorú törvényt az Alföld befásításáról. Dr. Vásáry István indítványát örömmel vette magáévá a választmány. És megbizta Vásáry József alelnököt, hogy ezt Budapesten, az O. M. G. E. választmányi ülésén, május 15-én szóval tolmácsolja.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara állattenyésztési értekezletére a lótenyésztők közül Csáky János és Jóna János, marhatenyésztők részéről Jóna István és Polgáry József, a sertésenyésztők részéről Polgáry István és Vásáry József, a juhnyésztők közül Balogh István választmányi tagokat küldik ki.

Az indítványok során Ekly József rámutat arra az abnormitásra, hogy a helybeli árulók portékájának (tojás, tej) árát a posztoló rendőr irányítja. Szerinte ez a városi előljáró és az árvizsgáló bizottság dolga. Eseteket sorol fel. Ez az oka, hogy a termelő nem meri áruját a piacra vinni, hanem utközben adja el jobbára közvetítőknél. Felkéri a választmány közgyűlési tagjait, különösen az elnököt, hogy sürgősen és erélyesen lépjenek közbe. Ekly panaszát a gazdák mind tödítőták, úgy hogy Jóna István megígérte, hogy illetékes helyen közben fog járni. — Balogh István (Mester-u.) azt az új rendet teszi szóvá, hogy a szénás szekerekkel megkerültetik a várost s nemesak a piacon nem engedik el, hanem még a piacra nyíló utcákon sem. Az elnök orvoslást ígért. Hasonlóképp Balogh István kéri, hogy az Egyesület hasson oda, hogy a jövedelem- és vagyonadó kivételénél az 1920. évi nagy jégkárt számitás be. Dr. Vásáry szerint most már csak a kivétel kézbesítésénél lehet egyenkint felszólalni. Erre hívja fel az Egyesület a gazdák figyelmét. Ezzel berekesztette az elnök a fontos gyűlést.

40,000 kor-tól egy öltöny, 50,000 K-tól egy kosztüm teljes hozzávalóval, mérték után Péterfia-u. 42. Tegdes János.

Értesítjük
a tisztelt hölgyközönséget, hogy Kossuth-utca 26. sz. alatt **angol és francia női divattermet** nyitottunk. A legfinomabb izlésnek is megfelelő toalettetek pontosan és jutányos árban készítünk. „Belvárosi” női divatterem Haas Viola és Társa.

Jó gyapju-szövetek
Feldheim Dezsőnél, 60 (Frehner ház.) 60

A kereskedelmi alkalmazottak bérmozgalma.

Az utóbbi hónapokban bekövetkezett drágasági hullámzás a kereskedelmi alkalmazottakat arra kényszerítette, hogy helyzetük megjavításáért mozgalmat indítsanak. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének debreceni csoportja (KAOSz) memorandumban foglalva küldte el az Országos Magyar Kereskedők Egyesületének április havában külön a fűszer- és textiláru üzletekben foglalkoztatott alkalmazottak kívánságait, mely szerint a február hóra kifizetett béreknek 100 százalékkal való felemelését kérték s egyben évek szerinti meghatározással a minimum megállapítását.

A hajdumegyei OMKE fűszer-szakosztálya április 28-án foglalkozott a fűszeralkalmazottak kérelmével s az ott hozott határozatról most átiratban értesítette a Kereskedelmi Alkalmazottak Orsz. Szövetségének vezetőségét, hogy a fűszeres alkalmazottak minimumos (legkevesebb) fizetését a következőképp fogadták el:

0-1 éves felszabadult segéd 15,000 K-tól feljebb; 1-3 éves 20,000 K-tól; 3-5 éves 25,000 K-tól; 5-10 éves 30,000 K-tól; 10 évnél idősebb segéd 35,000 K-tól feljebb. Nős segéd fizetési pótléka ehhez 10 százalék; családos fizetési pótléka 20 százalék még hozzá. Ezen javadalmazások május 1-től folyósítatnak.

A minimum fizetés szabályozza a legkevesebb fizetést, amit évi után kaphat az alkalmazott. Ha tehát egy üzletben két egyforma idejű, de különböző tehetségű alkalmazott van, a minimum a gyengébbet illeti, a jobban használható pedig több javadalmazásra számíthat.

Miután ez a határozat a főnöki testület részéről elfogadtatott, melyet ezuttal az alkalmazottak szövetsége is magáévá tett.

Kötelezővé vált minden alkalmazottat tartó fűszerkereskedőre. A Kereskedelmi Alkalmazottak Orsz. Szöv. debreceni csoportja felhívja a fűszeres kartársait arra, hogy ha akadna olyan főnök, ki a minimumban meghatározott fizetést május 1-től kezdődőleg nem adná meg, úgy kedden, csütörtökön és vasárnap okvetlenül jelenték be szövetségünk helyiségében, Simonffy-u. 6.

A textiláru üzletek alkalmazottait fölhívjuk, hogy türelemmel várják meg, amíg e hét folyamán az OMKE textil szakosztálya érdemlegesen foglalkozni fog kérelmünkkel.

Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének debreceni csoportja.

VSZINHAZ

A Csokonai-színház műsora:

Kedd: **Mükedvelők előadása.**
Szerda: B) bérlet. **Artatlan Zsuzsi.**
Csütörtök: C) bérlet. **Boszorkány.**
Péntek: Bérletszünet. **Bajadér.** (Timár Ila, Kovács Terus, Unger, Markovics és Szigeti felléptével.)
Szombat délután: **Cserebere.** (Timár Ila, Halassiné, Halassi M., Kardoss, Unger, Szigeti felléptével.)
Szombat este: Bérletszünet. **Bajadér.**

Vasárnap délután: **Boszorkány.**
Vasárnap este: **Bajadér.**
Hétfő délután: **Artatlan Zsuzsi.**
Hétfő este: Bérletszünet. **Bajadér.**
Kedd: Bérletszünet. **Bajadér.**

Uránia: **Hölgyek öröme,** szenzációs párisi életkép, ma utoljára.
Holnap: **Kacagó-est.** Előadások 7 és 9 órakor.

Harry Liedtke főszereplésével a Rabszolgavásár ma utoljára az Apollóban.

Bimbula, a kedvelt párisi komikus szerdán az Apollóban.

Vigszínházban **Tűzfergeteg.** Legizgalmasabb filmregény 6 felvonásban, két kitűnő Pathé kíséreléssel.

Csütörtöktől: **Fehér galambok** fekete városban.

HIREK

Tájékoztató.

1923 május 15.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel az Evang. Füllegregylet jótekonycélú előadása.

Vigszínház: 5, 7 és 9 órákor: Tűzfergeteg.

Uránia mozgó: 5 és 7 órákor: Hölgyek öröme.

Apollo-mozi: 5, 7 és 9 órákor: Rabszolgavásár.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-tól este 8-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délután 9 órától 1-ig, d. u. 2-8-ig.

Éjjeli szolgálatot tartanak a következő gyógyszerárak: Megváltó (Piac-u. 38.), Arany Angyal (Piac-utca 50.), Muraközi (Hunyady-u. 5.), Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Boeska (Czepléd-u. 22.)

Május 17-én a Templomegyesület vallásos estélyt rendez.

Május 24-én Diák-majális a Nagyerdőn, rendező az áll. főreáliskola.

Országos vásárok tartanak:

Május 16. Földes

Közigazgatási bejárás. Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága közhírré teszi, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a debreczen-nagyvárad h. é. vasút 36-7. sz. szelvényei között levő egy és 118/a sz. szelvényei között levő két áteresztő felhagyásának, illetve betömésének közigazgatási bejárását Finály Lajos miniszteri tanácsos ur vezetése mellett elrendelte. Erről érdekeltek azzal értesítettek, hogy 1923 május hó 17-én negyed 12 órákor a debreczen-sárándi vonalon levő 1. sz. órháznál megjelenhetnek és ott észrevételeiket megtehetik. Debreczen, 1923 május hó 13. Közigazgatási bizottság.

Debreczen a kishaszonbérletek meghosszabbítása ellen. Csanád vármegye törvényhatósága fölirt a kormányhoz, hogy szüntesse meg ama rendkívüli intézkedését, hogy a kishaszonbérletek, a 20 holdon alul levő haszonbérletek szerződésai önmaguktól meghosszabbítottak tekintendők. Mivel ennek a rendelkezésnek ma már semmi értelme sincsen, Debreczen város tanácsa, ahova ez a fölirtal pártolás végett megérkezett, a fölirtal azzal terjeszti be a közgyűlés elé, hogy hasonló szellemű fölirtal forduljon maga is a kormányhoz.

A hármások ezrednapja. A 3-as honvédek augusztusban rendezendő ezrednapjának előkészítése nagyban folyik a volt m. kir. debreczeni hármások honvédek és népfelkelők bajtársi egyesületének keretében. Az előkészítő-bizottságok hétfőn délután dr. Haendel Vilmos elnöklelte alatt együttes ülést tartottak a városháza kis tanácstermében, amelyen beszámoltak eddigi működésükről. A Péterfia-utcai volt hármások lakotya falában elhelyezendő díszes hősök emléktáblájának tervezését Némely László szobrászművész vállalta el s a kész tervezetet az ülésen már be is mutatták. Az emléktábla leleplezése a nagyerdőn tartandó tábori istentisztelet után ünnepélyes keretben fog lefolyni. Az avató beszédet Fülöp Mihály ezredes tartja. Az ezrednappal kapcsolatos ünnepségek programját Cseley Gyula ismertette a bizottságok előtt. Délelőtt a tábori istentisztelettel, emléktábla leleplezéssel és a hősök temetőjében tartandó ünnepélyvel egyidőben a főbb utvonalon a négyletek közreműködésével korzó ünnepség lesz katonai és az összes cigányzenekarok részvételével. Délután nagyszabású népiünnepélyt rendeznek a nagyerdei tiszáson, amelynek külön érdekessége a katonai jellegű mutatványok lesznek. A czrednap mennél díszesebb és szélesebb körökben való megrendezésére az előkészítő bizottságok mindent elkövetnek, amelyek június 4-én tartják legközelebbi együttes ülésüket.

Értesítés. Dr. Beregi József volt m. kir. adóügyi biztos, adóügyi tanácsadó, ügyvédi irodáját Ferencz József-ut 42. sz. alá helyezte át.

Gyilkosság vagy öngyilkosság?

Hulla a Nagyerdőn.

Vasárnap délelőtt a szanatóriumhoz vezető út mellett egy bokor tövében egy jobb öltözötű férfihullát találtak az arra sétálók. — A föld a hulla körül csupa vér volt, mert az ütőerek át voltak vágva. Azonnal értesítették a nagyerdei rendőrszobát, ahonnan egy rendőr ment ki a hulla őrzésére. A kíváncsiak serege akkora már körül vette a véres hullát és megindultak a találgatások. A rendőrség részéről a helyszíni vizsgáláson Csige Sándor dr. rendőrfogalmazó tartotta meg. Megállapítást nyert, hogy

a hulla már két nap óta fektült a bokorban és már rothadásnak indult.

A rovarok és apró legyek egészen ellepték és a hullaszag a környéket elárasztotta. A nála talált iratok szerint Fehér Antálnak hív-

ják és nemrég jött haza Amerikából. A felvágott erekből kiömlő vére feláztatta a bokor körül a földet és az összehuzódott állapotban talált hulla arra enged következtetni, hogy gyilkosság történt, mert a karjai védekezőleg vannak előre tartva. A helyszíni vizsgálat nem tudta megállapítani, hogy gyilkosság történt-e vagy öngyilkosság. Az a körülmény, hogy nemrég jött Amerikából, valószínűvé teszi, hogy a dollárjai miatt gyilkolták meg.

Az államrendőrség bevezette a nyomozást a hulla ügyében. Érdekes, hogy a hulla fekvőhelye egészen közel van az egyetemi építkezésekhez, a munkások deszkából készült kontinjától csak pár lépés választja el és mégis két napig hevert a hulla észrevétlenül a bokorban.

A Rákóczi harang huzói is fizetésemelést kérnek. A híres Rákóczi harang kezelői is megszólaltak s az általános fizetésemelés közepeztől ők is fizetésjavítást kérnek. Kérvényt adtak be a városi tanácshoz a Rákóczi-harang huzói s ebben azt kérik, hogy évi 26—26 forintnyi fizetésüket emelje föl a tekintetes tanács. Az előadó-tanácsnoknak nehéz kérdést adtak föl ezzel a „Rákóczi-harang huzói”. A tanács egyetlen tagja sem tudta, hogy ilyen hivatal is van s hogy mi alapon kapják Szilágyi Gábor, meg Siposs József, a Rákóczi-harang huzói, a fizetéseket. Végre Vass Károly dr. tanácsnok hosszas kutatás s nyomozás után annyit kiderített, hogy a Rákóczi-harang huzóinak fizetését, még 1861-ben állapította meg az akkori városi tanács és pedig öt harangozónak 140 forint fizetést adván. Akkor sokáig nemcsak a Rákóczi-harang huzói voltak, hanem „toronybeli vigyázók” is voltak, — akik nappal vörös zászlóval, este lámpával jelezték, hogy merre van tűz s félreverték a harangokat. Azóta az idők nagyot változtak. Ma már nincsenek toronybeli vigyázók s mivel a város a harangozók fizetéséhez is hozzájárul, az egyes egyházaknak adott segélyekkel, a mostani tanács nem találta teljesíthetőnek a kérést és nem adott fizetésemelést a Rákóczi-harang huzóinak.

Az ipartestület előjárósága folyó hó 18-án, pénteken este fél 7 órákor ülést tart, melyen 2 alelnök választása és az elnöki tanács megalakítása nyer megoldást.

Ötven millióba kerül a szennyvízszűrő-telep. Az eredetileg tervezett szennyvízszűrő-telep létesítése a városnak több száz milliójába és ezer holdnyi területbe került volna. A tanács tehát a kulturmérnöki hivattal egyszerűbb terveket készíttette, amelyek szerint a szennyvízszűrő-telep céljaira csak 250 hold terület kell s a telep létesítésének költsége 50 millió korona. A szennyvízszűrő-telep a püspökladányi vasútvonal jobb oldalán lenne. A tanács a tervet és költségvetést elfogadás végett beterjeszti a közgyűléshez és mivel itt elsősorban nagyfontosságú közegészségügyi kérdéstről van szó, a népjóléti minisztériumtól a költségvetéshez hozzájárulást kér.

Egy tíz hónapos him farkaskutya az Arany János-utca 47. szám alól vasárnap reggel elköborolt. Fején bőr szájkosár, orrán és állán előbbi drót szájkosártól kevésbé sérült. Aki rátalált, vagy utbaigazítást tud adni arról, hogy vasárnap reggel kihez került egy ilyen tíz hónapos him farkaskutya, jutalmat kap, ha Arany János-utca 47. szám alatt jeleníti.

Felhívás. Fölkérem azokat, akik 1913 júniusában végezték el a református felsőbb leányiskola IV-ik osztályát, hogy a 10 éves találkozó megbeszélése végett forduljanak dr. Hajdu Gyuláné, Vértessy Gaby református lelkésznek (Berettyóújfalun). Dr. Schmidt Jenőné Bakoss Sarolta.

Elítelt tolvaj aszony. A debreczeni kir. törvényszék hármias büntető tanácsa Visky Sándor dr. tanácselnök elnöklelte alatt tárgyalta az ékszerlopással vádolt Busi Sándorné büntügyét. Busi Sándorné Debreczenben a múlt évben, a vele nem egy háztartásban élő Prodan Mária urleánytól több arany ékszert elloplott. A Prodan háznál albertletben lakott és alkulccsal hatolt be ezek szobájába. A bíróság 7 hónapi fegyházra ítélte.

Öngyilkos legény. Nádudvaron, a Csorvási Márton kocsi, Nagy Márton, az istállóban felakasztotta magát. A házbeliek mire reggel észrevették, már halott volt. A megindult vizsgálat megállapította, hogy a halált nem terhel senkit sem a felelősség, mert a legény öngyilkossági szándékból akasztotta fel magát. — Környezetének többször panaszkodott, hogy nagyon nehéz az élet és kérte társait, hogy ha meghal, kísérik ki a temetőbe. Temetésére az engedélyt megadták.

Feldheim Imre POSZTÓHÁZ

KOSSUTH-UTCA 6. SZÁM
még mindig

a legolcsóbb bevásárlási hely!

1923. évi

lakásrendelet

és a lakásüggyel kapcsolatos egyéb jogszabályok

megjelent

Összeállította és jegyzetekkel ellátta

Dr. Brück István ügyvéd.

Ára K 350.—

Kapható a

„MÉLIUSZ”
könyvkereskedésben. ooo

Az első szinfonikus zenekar hangversenye. Amit a debreceni városi Zenedé eddig, az évek óta uralkodó áldatlan állapotok miatt nem tudott megcsinálni, azt megcsinálta a debreceni üzletvezetőség tisztikara. Megalakítóak az első szinfonikus zenekart. Balázs üzletvezető az érdem, aki a maga nagy szervező és fegyelmű erejével oly szépen össze tudta hozni a zenekart, hogy ma már a fővárosi hasonnevű zenekarokkal is kiállja a versenyt. Fényesen bizonyította ezt be a szinfonikus zenekar hangversenye, melyet a gépjárató műhely dísztermében tartottak meg vasárnap délelőtt nagy és előkelő közönség jelenlétében. Ehrlich József karnagy vezetése alatt pompás kivételben adták elő Mendelsohn nyitányát, Brahmtól több darabot és Haydn szinfonyáját. A hangverseny sikeréhez nagy mértékben hozzájárult Voith Ilonka színművésznő aki szép hanganyagát dicséretre méltóan ragyogtatta. A zongorakíséretet Karácsy Pál m. v. mérnök látta el rendkívül finom művészi érzékkel. A negyven tagból álló zenekar második hangversenye volt ez, melynek szép anyagi jövedelme a zenekar alapra fordították. A jól sikerült hangversenyt a zenekar többször megfogja ismételni.

Napoleon Oláh Béla teljes zenekarával hangversenyez a Royal-kávéház terraszán májtól kezdve naponként. Pompás fagyalt, kitűnő jegeskávét.

Lakásának átadását

lelküimeretesen intézi el a Nagy Lajos iroda Veres-u. 9.

Nagy

Kalap-vásár

Óriási választék!

Olcsó árai!

HERMAN ÉS FRIEDMAN

Piac-utca 10. Bikával szemben.

Bérmozgalmak. Az iparhatóság előtt a nőiszabók és munkaadók békéltető tárgyalást tartottak. A tárgyaláson sikerült a meg egyeztet létrehozni és 20—25 százalékos béremelést kaptak a munkások. A vasónóde munkásai még most sem vették fel a munkát és nem hajlandók mindaddig munkába állni, míg a munkaadó nem adja meg azt a béremelést, amit a budapestiek megkaptak. A munkaadó magatartása és a munkások munkabeszüntetése nehezé teszi a meg egyeztet. A cipőfelsőrszkesztő munkások ismét béremelési mozgalmat indítottak és tegnap volt az első tárgyalásuk a munkaadókkal. Valószínű a békés meg egyezés.

Felvágta az ütőereit. Vasárnap este az Árpád-ter 32. szám alatti lakásán Szabó Imre cipészmeister felvágta az ütőereit. A lakásban nem volt senki és hazatérő családjá vértőcsében, eszméletlen állapotban találta. A mentők a sebészeti klinikára szállították a súlyosan sérült Szabó Imrét. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Klinger címfestő készít modern cégtáblákat, Piac-utca 38. Telefon 12—10.

Molykár ellen szőrmék megóvásáért felelősséggel vállalja: Klonda szücs, Iparkamara. Telefon 1425.

Elnökválasztás a Mezőgazdák Hitelszövetkezetében. A Debrecen és Vidéke Mezőgazdái Hitelszövetkezete vasárnap délelőtti tartott igazgatósági ülésén egyhangulag elnökévé választotta Jóna Istvánt és alelnökké mellé Balogh Istvánt, mindkét férfiú derekas munkát végzett a szépen fejlődő intézményben, az ő buzgóságuk és akaraterejük még fokozottabban viszi elő a szövetkezetet.

Félmillióba került a városnak a vetésterület összeírása. A városi főlevéltáros akit a vetésterület összeírásával megbíztak, most jelentette a tanácsnak, hogy a munkálatok 555,000 korona költséget okoztak napidijakban, fuvardíjakban és nyomtatványokban. A tanács meglepetéssel értesült a nagy összegről s azt addig is, míg a közlélmzési pénztár pénze rendelkezésre áll, a házi-pénztárból előlegezte s egyben elrendelte, hogy a költségek felének vállalását kérjék a földmívelésügyi minisztériótól.

A Debreceni Általános Bank R. T., a Magyar Általános Takarékpénztár alapítása, működését Piac-utca 81. alatt üzleti helyiségében 15-én, a mai nap, megkezdi.

Százhuszezer korona vámot fizetett a város egy kocsi után. Megirtuk annak idején, hogy a városi tanács egy nagyon szép landauer-kocsit vásárolt külföldön. A kocsi után a vámhivatal 120,000 korona fölemelt vámot követelt a várostól. Mivel azonban a város még az olcsóbb vámtarifák idején hozta be a kocsit, most a tanács föliratban kéri a pénzügyminisztert, hogy a magasabb vámösszeget térítse vissza.

Általános Compass címen a maga nemében páratlanul álló szakkönyv jelenik meg, mely az összes szakmák hivatalos adatok alapján összeállított ismeretét, teljes cimanyagát foglalja magában. A mű export-import tájékoztató is lesz. A Compassban való részvétel minden gyárnak, banknak, gazdaságnak, közlekedési vállalatnak, kereskedőnek és iparosnak stb. eminens érdeke, tehát az adatgyűjtés nehéz munkáját végző munkatársak méltán számíthatnak ugy a városi, mint a magánvállalatok teljes jóindulatára. A városunkban működő munkatársak arcképes igazolványokkal vannak ellátva.

▼ EGYHÁZ ÉS ISKOLA ▼

A Templomegyesület, vallásos estélye május 17-én, szerdán délután 6 órákor lesz a kollégiumi oratóriumban. Az estély külön érdekessége Görömbey Péter nagykállói református lelkész szabadelőadása lesz. A program egyébként a következő: 1. CXXXV. zsoltár. Énekli a közönség. 2. Szabolcska Mihály költeménye, szavalja Zitás István ref. segedelkés. 3. Kádár Géza: magyar zsoltár. Előadja a Templomegyesület vegyeskara Szabó Lajos karnagy vezetésével. 4. A keresztység és a kultúra hanyatlása. Szabadelőadás. tartja Görömbey Péter nagykállói lelkész, tb. esperes. 5. Solo ének. Előadja orgonakísérettel Debreczeni Kató. 6. Költemények. Irta és felolvassa Gyulvész István, a Templomegyesület titkára. 7. Dicséret, dicsőség. Énekli a közönség. Be lépő-díj külön nincs, de közadakozásra a perselyek ki lesznek téve. A befolyó adományok vallásos iratok terjesztésére fognak fordítottani.

A református tanítóképzősök tornaversenye. Szép számú és előkelő közönség előtt zajlott le a debreczeni református tanítóképző intézeti ifjúságának tornaünnepélye a kollégium udvarán. Az ifjúság testnevelés ügyét különös figyelemre méltató közönség köréből megjelent Kratochwill Károly altábornagy, Márk Endre udvari tanácsos, dr. Thegze Gyula rektor, dr. Dóczy Imre főigazgató, dr. Lencz Géza egyetemi tanár, Karai Sándor kollégiumi, S.

Felemelték a villany és a gáz árát.

Ertesítjük a t. fogyasztó közönséget, hogy Debreczen sz. kir. város tanácsa a gáz- és villamos áram árát f. évi május 1-től kezdődőleg a következőképen állapította meg:

Gáz: bármely bármely célra köbméterenként 150 korona.

Villamos világításra lakosáknál havi 1—10 kwóra fogyasztás esetén kwo-kint 220 korona.

11—20 kwóra fogyasztás esetén kwóként 250 korona.

21—30 kwóra fogyasztás esetén kwóként 290 korona.

31-től feljebb fogyasztás esetén kwóként 310 korona.

Üzletek, kávéházak, vendéglők, műhelyek, irodák, bankok, színházak és mozgosházak stb., azaz mind-

azon fogyasztók, kiknek módjukban van terheiket üzletfeleikre áthárítani, kwóránkint 340 koronát fizetnek.

Allami- és katonai hivataloknak és intézményeknek, valamint kórházaknak, közegészségügyi intézményeknek és iskoláknak kwóránkint 310 korona.

Lakás- és üzlet együttesen világításához kwóránként 310 korona.

Az egyházak által fenntartott iskoláknak 176 korona.

Motorfogyasztóknak 220 korona. Csengőtranszformátorokért évi 800 korona.

Debreczen 1923 május hó 14-én.

Debreczen sz. kir. város világitási vállalata.

Szabó József, főgimnáziumi, dr. Veress István tanítóképző-intézeti igazgatók, dr. Vársay István városi tanácsos, Jóna István Gazdasági Egyesületi elnök, dr. Erdős Károly lelkészkepző-intézeti igazgató, számos tanár és nagyközönség. A tornaünnepély zenés felvonulással és szabadgyakorlattal kezdődött, mely után szertorna és atletika következett. Az ünnepély sikerét emelte a gyakorlóiskola növendékeinek bevonása. Új dolog volt a sok szép mulatságos magyar játékgyakorlatok. Az egyéni versenyben győztesek lettek: Nyujtón Molnár József, Bukovinszky Géza 4. tk. Korlát: Molnár József, Bukovinszky Zoltán 4. tk. Magasugrás: Karajos Gyula 2. tk. Távollugrás: Veress János 4. tk. Súlydobás: Nagy Mihály 3. tk. A gyakorlatokban a precíz fejelem, a tornában a nagy ügyesség Somorjai László tornatanár érdeme, akinek első munkája szép reményekre jogosít.

Adományok. A helybeli református főgimnáziumban néhai ifj. Kiss Ferenc emlékére létesített ösztöndíjalapítványra újabb adakoztak: Püspökladányi Hitelszövetkezet 1000 K, Püspökladányi Nagygyőzmalom Rt. 9000 K. Az alapítvány összege ezekkel 81,402 koronára emelkedett. Ugyanazon főgimnáziumban néhai dr. Nagy Zsigmond emlékére létesített alapítványra újabb Nagy Ida 8000 K-t adományozta, mellyel az alapítvány 15,070 koronára gyarapodott. Az adományokat köszönettel nyugtazza S. Szabó József igazgató.

Felemelték a zeneiskola díjait. A városi tanács a zenedéi bizottság javaslatára a zeneiskolai tandíjat évi 4000 koronában, a fűtés, világítás díjában fizetendő összeget évi 1600 koronában, összesen 5600 koronában állapította meg. Ez azonban az iskolai év első felére szól csak, mert a viszonyok változása esetén a tanács e díjakat felemelheti. — Ugyancsak fenntartotta magának a jogot, hogy a zenedéi teremből és egyéb mellékes díjak összegét esetről-esetre állapíthassa meg. A tandíjmentesség engedélyezésére vonatkozóan kimondta a tanács, hogy ezután is a befolyó tandíjak 25%-a erejéig engedélyez tandíjmenteséget.

Diák-kirándulások. Megszűkültek az országhatárok, de megnövekedtek a vasúti jegyek árai; ennélfogva a tanulók kénytelenek lemondani a messzire irányuló, több napra terjedő kirándulásokról. A debreceni diákok legnagyobb része megelégszik olyan rövid kirándulással, minő a Hortobágy meglátogatása. Az idén már két iskola járt künn a Hortobágyon; áldozó esütörtökön a ref. gimnázium kereste föl a déli-bábok hazáját több száz főnyi tanulós ifjúsággal, vasárnap pedig a zsidó gimnázium kis diákjai, mintegy 120-an gyönyörködtek a végtelen síkságban és a halas tavakban. Tudomásunk szerint még több iskola szándékozik az idén a Hortobágyra kirándulni.

Felolós szerkesztő: **Dr. SZATAIFERENC** Felolós kiadó: **BÁRDOS GÉZA**

A budapesti részvénypiac zárlata.

Budapest, május 14. Az irányzat nagyon lanyhán alakult s igen olcsó árfolyamok kerültek felszínre. A hangulat bizonytalan volt. A korona stabil állása is tartózkodásra ösztönözte a spekulációt. A kontremín nagy erőre kapott és nagy eladásokat eszközölt. A nehéz papiroknál 10—15%-os, egyeseknél 20% árvesztés is volt. Zárlatkor az irányzat lanyha, a hangulat vontatott, a forgalom csendes volt. A prolongáció simán ment.

Bankok:	Uj Köffer . . . 44000	Külföntéle vált.:	
Ang.-magy. b. . . 7050	Salgó jog 52000-48000	Osztrák légsz. . . 41500	
Hazai bank . . . 10700	Chudovir . . . 39000	Bárdi . . . 3550	
Agrárbank . . . 3900	Uj Fejgyőr . . . 260000	Baróti szesz . . . 3925	
Magyar hitel . . . 36000		Bóni . . . 15000	
Jelzálogbank . . . 3500		Brassói . . . 30000	
Leszám. b. . . 7400		Chinoin . . . 10000	
Olasz Bank . . . 3000		Danica . . . 16000	
Osztrák hitel . . . 14300		Diana . . . 2150	
Anglobank . . . —		Egízs. . . —	
Bosny. agrár . . . 5000		Izzó . . . 78000	
Iparbank . . . 6500		Textil . . . 4200	
Földhitelbank . . . 30000		Gyapjamosó . . . 17500	
Hermes . . . 2700		Papiripar . . . 9500	
Horvát-szlávon . . . 4600		Részv. sérif. . . 33500	
Ingatlanb. . . 33000		Szővőkötő . . . 9750	
Csehbank . . . 2200		Spódiüm . . . 31000	
Forgalmi b. . . 4800		Temesi szesz . . . 16750	
Ker. hitel . . . 7000		Felten . . . 110000	
Magy.-német . . . 1600		Rex Lloyd . . . 5129	
Közp. Jelz. . . 1400		Flóra . . . 23000	
Városi bank . . . 1600		Föv. ser. . . 6800	
Merkur . . . 800		Goldberger . . . 15500	
Nemzeti . . . 3500		Gschwind . . . 100000	
Ker. bank . . . —		Halténysző. . . 4600	
		Hung. mütr. . . 53000	
		Horvát cukor . . . 160000	
		Juta . . . 24500	
		Kábel . . . —	
		Karton . . . 28750	
		Keglevich . . . 1800	
		Kéleti Mur. . . 8750	
		Király autó . . . 2250	
		Királyserfőző . . . 14000	
		Klein és Fia . . . —	
		Klotild . . . 17000	
		Polg. serf. . . 51000	
		Krausz szesz . . . 21000	
		Ligetszan. . . 4300	
		Kukoripar . . . 440000	
		Lámpa . . . 32000	
		Auer . . . 36000	
		Magy. kender . . . 17500	
		Ostermező . . . 48000	
		Pamut . . . 40000	
		Rugyanta . . . 28000	
		Szalámi . . . 6800	
		Vasúti forg. . . 34000	
		Marosv. petr. . . —	
		Mezőgazd. . . 128000	
		Ozezan . . . 3500	
		Olaj . . . 17250	
		Pannónia sör . . . 4000	
		Phocbus . . . 10100	
		Püsp. borp. . . 6100	
		Szegedi kender . . . 54000	
		Royal szálló . . . —	
		Schwartzner . . . 19800	
		Szikra . . . 15000	
		Stummer . . . 245000	
		Telefon . . . 27000	
		Temesv. serf. . . 16500	
		Török . . . 4550	
		Turul . . . —	
		Unio szính. . . 2050	
		Vm. mezőgazd. . . 5100	
		Vasm. vill. . . 17000	
		Villányi . . . 4700	
		Zagyvapálfalv. . . 17000	
		Uj Georgia . . . 126000	
		Uj Mezőhegy.cuk. . . 67000	

Bányák és téglagyárak:	Faipari vállalatok:
Salgó . . . 93000	Ált. Faipar . . . 2125
Beocsini . . . 140000	Dunabaraszti . . . 4100
Borsodi . . . 37000	Egy. fa . . . 1900
Sztlörinczi . . . 17500	Fournier . . . 4500
Cement . . . 22500	Guttmann . . . 25500
Eszakmagyar . . . 60000	Hazi fa . . . 13000
Székelyi . . . 98000	Honi fa . . . 2000
István . . . 7500	Kőrösbányai . . . 2100
Köb. téglá . . . —	Lignum Trüst . . . 10150
Drasche . . . —	Magy.-am. fa . . . 5500
Magnezit . . . 250000	Magy. erdő . . . 1750
Aszfalt . . . 9000	Magyar Lloyd . . . 2800
Ált. köszén . . . 330000	Malomsok . . . 2700
Kerámia . . . 29000	Nemz. fa . . . —
Nagybányai . . . 14000	Lichtig . . . 2425
Ujlaki . . . 17000	Neuschl.-L. . . —
Urikányi . . . 180000	U. Ofa . . . 45500
	Rézbanyai . . . 9000
	Szalvania . . . 7725
	Unio des U. . . 180000
	Viktor b. . . 4000
	Zabolai . . . 18250
	Zentai . . . —
	Kronberger . . . 3900
	Uj Lichtig . . . 2100
	Közlekedési vállal.:
	Kőzuti . . . 7300
	Városi . . . 8200
	Déli vasút . . . 16000
	Államvasút . . . 87000
	Nova . . . 23750
	Adria . . . 92000
	Atlantica . . . 20250
	Levante . . . 117000
	Bur . . . 5000
	Miskolczi . . . 7800
	Traszt 23000—21500

Erdős és Neumann
Er-Kó
cipőáruházában, Piac-u. 75.
Legjobb minőségű cipők szolid
szabott árak mellett szerezhetők be

A téglási rablógyilkosság tetteseit elfogták a csendőrök.

Megirtuk már azt a brutális rablógyilkosságot, melyet áldozócsütörtökön este a téglási országuton hajtottak végre. Wisner Mórné kereskedőt több szurással megölték és a torkát is átvágták, a nála levő 500 koronáját elrabolták. A megindított nyomozás folyamán sikerült a csendőrségnek elfogni egy gyanús vályogvető cigányt Lakatos János személyében. Nem messze a gyilkosság helyétől fogták el és a kihallgatásakor társainak a nevét is elárulta. A csendőrség a vallomása alapján őrizetbe vette Mocsár József és Lakatos József cigányokat is. A szembesítéskor egyik sem vállalta a gyilkosságot. Az áldozatnak megtalálták már az erszényét és a pálinkás üvegét. Egy pástorfiu találta meg eldobva a mezőn. A menekülő gyilkos dobálta el magától és az erszényben bent hagyta az irásokat és csupán az 500 koronát vette el.

Békessy Béla vivó-club országos emlékvivóversenye. Pünkösöd másodnapján rendezti meg agilis vivó-clubunk országos vivóversenyét a haretéren hős halálát halt világhírű vivójának, Békessy Béla huszárkapitányának az emlékére a család által felajánlott nagyértékű vándordíjért. A verseny teljesen tulnó a megszokott kereteken, egy a versenyen résztvevőket, mint a díjazást illetőleg; nem volt ugyanis még egy olyan vivóverseny hazánkban, ahol az összes első klasszisu vivóink együtt mérkőztek volna hasonló pazar díjazású verseny keretében. — A verseny erkölcsi fényét nagyban emeli, hogy Horthy Miklós kormányzó ur főméltósága a verseny fővédnökségét elfogadta, amiről a vivó-clubot a kabinéiroda utján értesítette is. A védnökséget városunk első kalóségein kívül elfogták s a vivó-clubot a versenyen való részvételéről biztosították Belitska Sándor honvédelmi miniszter, gróf Szapáry József, Szomjas Gusztáv és gróf Tisza Lajos, a club dísztagja is — Ugy öke, mint a versenyzőket a leg nagyobb fénnnyel igyekszik fogadni az egyesület. — Holnapi számunkban közöljük a versenyre beérkezett fővárosi és vidéki egyesületek nevezéseit s a felajánlott tiszteletdíjak adományozóit. Naponta érkeznek szemből-szebb tiszteletdíjak az egyesület vezetőségéhez, amelyek csütörtöktől kezdve a Méliusz könyvkereskedés kirakatában lesznek közszemlére kitéve, ugyanott válthatók meg a versenyre szóló belépő jegyek már a mai naptól kezdődőleg.

DVSC—DTE. 2:0 (1:0). A DVSC a fontos mérkőzést szivós játékkal megnyerte. A bajnoki küzdelem mindvégig izgalmas volt és az első félidőt tekintve, a szezon legjobb mérkőzése. A DVSC ritkán, de veszélyesen támadott, míg a DTE támadásait nem tudta gólrá érvényesíteni. Ezzel a győzelemmel a DVSC bajnokcsapat lett az idén is.
Ny. Törökvs—DEAC 3:2 (3:1).
DKASE—DMTE 6:0 (4:0). A DKASE csatársora bevált.

